

Lubomira Tyszler, Leszek Wojda, Jerzy Kmiecński

Łowicz, woj. skierniewickie. Rynek
Kościuszki, kolegiata. Stanowisko 11

Informator Archeologiczny : badania 21, 199-200

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W świetle badań można sądzić, że drewniano-ziemna obronna rezydencja została wzniesiona w 2 poł. XIV w. i funkcjonowała do końca XV lub początku XVI w. Jej fundatorem był zapewne Piotr z Kozłowa h. Lis /zm. przed r. 1385/ lub jego syn Mściwoj.

Materiały i sprawozdanie znajdują się w WOK-K w Kielcach.

Badania będą kontynuowane.

KRAKÓW-Stare Miasto

patrz
wczesne średniowiecze

KRAKÓW-Wawel

Rejon I, VI/C, VIII, X, XII, XIV

patrz
wczesne średniowiecze

LUBIŃ

woj. leszczyńskie
Stanowisko 1 i 1A

patrz
wczesne średniowiecze

LUBLIN

Stare Miasto
Blok XIV, ul. Grodzka 11-23

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Lublinie

Badania prowadził mgr Andrzej Rozwałka. Finansował Zarząd Rewaloryzacji Zabytkowego Zespołu Miasta Lublina. Drugi sezon badań. Średniowiecze i okres nowożytny.

Celem badań było: uchwycenie linii przebiegu umocnień obronnych na tyłach zabudowy tzw. bloku XIV, czyli zespołu kamienic między północną pierzeją Placu po Parze, a Bramą Grodzką; ustalenie pierwotnych poziomów użytkowych podwórzy; określenie zasięgu i charakteru zabudowy poszczególnych działek. Zrealizowano 4 wykopy i 1 sondaż, o łącznej powierzchni 50 m², jak również wykonano serię odwiertów w celu ustalenia wielkości spadku pierwotnej skarpy. Wykopy zlokalizowano w pobliżu obecnej, północno-wschodniej krawędzi wzgórza staromiejskiego.

Dotychczasowe wyniki badań definitywnie wykluczyły lokalizację murów obronnych na obecnym obrzeżu skarpy i wskazują na fakt ich wchłonięcia wraz z uliczką podmurną przez drugie tiryki kamienic. Podobnie stało się z tzw. Purta Nową, tworzącą przejście z uliczki wewnątrzblokowej ku szpitalowi św. Łazarza /obecnie kościół św. Wojciecha/ na Podwalu. Proces ten miał miejsce od pocz. XVII w.

Poza śladami nawarstwień późnośredniowiecznych na tyłach kamienicy ul. Grodzka 13, w badanym bloku mamy do czynienia z nawarstwieniami, głównie budowlanymi, nowożytnymi i współczesnymi. W wykopach odsłonięto relikty XIX-wiecznych zabudowań gospodarczych i sanitarnych, rozebranych w części nadziemnej w okresie międzywojennym i w trakcie odnowy Starego Miasta w latach pięćdziesiątych.

Materiały znajdują się w PP PKZ O/Lublin.

Badania zostały zakończone.

ŁEKNO, gm. Wągrowiec
woj. pilskie
Stanowisko nr 3'

patrz
wczesne średniowiecze

ŁÓWICZ

woj. skierniewickie
Rynek Kościuszki, kolegiata
Stanowisko 11

Uniwersytet Łódzki
Katedra Archeologii

Badania prowadzili mgr Lubomira Tyszyler /autorka sprawozdania/ i dr Leszek Wojda. Opieką naukową sprawował doc. dr Jerzy Kwieciński. Finansował WKZ w Skierniewicach. Pierwszy sezon badań. Późne średniowiecze i czasy nowożytne.

W związku z planowanymi obniżeniami terenu wokół kolegiaty zaistniała potrzeba przeprowadzenia badań w obrębie muru cmentarnego. Celem jest odszukanie wczesnośredniowiecznego cmentarzyska badanego przez K. Musianowicz w 1936 r. oraz odnalezienie najstarszych gotyckich założeń kolegiackich. Badania prowadzono w odkrywkach sfinalizowanych przy prezbiterium kolegiaty od strony wschodniej, przy najstarszej kaplicy kolegiackiej św. Wiktorii /z 1580 r./ i u wejścia do kolegiaty. Założono również wykop sondażowy w obrębie muru cmentarnego oraz wykonano szereg odwiertów.

W narożu przy kaplicy św. Wiktorii odsłonięto fragment gotyckiej przypory, a od północnej strony prezbiterium relikty starszego fundamentu, przylegające do obecnego posadowienia murów oraz relikty kruchty z XVII-XVIII w. u wejścia do kościoła.

W założonym wykopie sondażowym /2 x 2 m/ uzyskano przekrój warstwy zalegającej w obrębie murów cmentarnych. Warstwa powstała w wyniku kolejnych niwelacji terenu w okresie istnienia miasta schodzi do głębokości 170 cm. Na głębokości 120-130 cm uchwycono warstwę pojarową. Materiał przemieszany, a jego chronologia zamyka się między połową XIII a XIX w. Nie natrafiono na cmentarzysko wczesnośredniowieczne. Odkryte podczas badań pochówki są bez wyjątku nowożytnie.

Nadzór i badania będą kontynuowane.

MALBORK-ZAMEK
woj. elbląskie
Karwan - dawna zbrojownia i wozownia

Muzeum Zamkowe
w Malborku

Badania prowadzili: mgr Kazimierz Pośpieszny i dr Antoni Jan Pawłowski /autor sprawozdania/. Finansowało Muzeum Zamkowe w Malborku. Cztery sezony badań. Budynek murowany zbrojowni i wozowni /I połowy XIV w./.

Kontynuowano prace wykopaliskowe o charakterze archeologiczno-architektonicznym we wnętrzu budynku w nawie głównej i w nawach bocznych oraz założono wykop na zewnątrz południowej ściany szczytowej.

Wynikiem badań, którymi objęto niemal całe wnętrze budowli, jest rozpoznanie układu stratygraficznego i poziomów użytkowych. Dwa z nich przypadają na XIV-XV w., pozostałe na czasy nowożytnie. W trakcie prac odkryto relikty legarów drewnianych i podióg z obu średniowiecznych poziomów użytkowych, zalegających w nawie głównej i w nawach bocznych, a także zachowany miejscami kamienny bruk nowożytny z XVIII w. Oprócz relikwów podióg odsłonięto również ślady po szpach w postaci gałązki w podłożu. Napierały one drewniany strop nawy głównej, jaki rozpościerał się w niej w średniowieczu. Przy południowej ścianie szczytowej Karwanu odkryto fragmentaralnie zachowany średniowieczny piec kowalski wykonany z cegły palcówki, na planie prostokąta, o wymiarach około 2,2 x 2,4 m. Wzniesiono go w wykopie wąsko-przestrzennym z szalunkiem ścian ziemnych. W obrębie pieca znaleziono m.in. ostrogę z kółkiem zębataym, gwóźdź i ułamki ceramiki.

W trakcie eksploracji nawarstwień w Karwanie znaleziono fragmenty dziań, kule żelazne i kamienne do nich, kule ołowiane do ręcznej broni palnej, fragmenty grotów, liczne okucia budowlane i być może wozów oraz fragmenty ceramiki i kafli od średniowiecza po XIX w.

Dokumentacja i materiały znajdują się w Muzeum Zamkowym w Malborku.

Badania zakończono.

MIELNIK-ZAMEK
woj. białostockie

patrz
wczesne średniowiecze

MIEDEYLESIE
woj. wałbrzyskie
Stanowisko 3

Muzeum Archeologiczne
we Wrocławiu